

**WIELKOPOLSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w Poznaniu**

Poznań,..... 2017 -11- 13

**WYDZIAŁ
SPRAW OBYWATELSKICH
I CUDZOZIEMCÓW**

SO-IV.431.5.2017.14

**Pan
Adam Lewandowski
Burmistrz Śremu**

Szanowny Panie Burmistrzu,

przesyłam, w załączeniu, Projekt wystąpienia pokontrolnego z kontroli, która odbyła się w dniach 29 – 30 sierpnia 2017 r. w Urzędzie Miejskim w Śremie, przeprowadzona przez pracowników Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadań zleconych w zakresie ewidencji ludności i dowodów osobistych, rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) przysługuje Panu prawo do zgłoszenia umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do wyżej wymienionego Projektu wystąpienia pokontrolnego w ciągu 7 dni od dnia jego otrzymania.

Dyrektor
Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców
Grzegorz Wojtasz
Grzegorz Wojtasz

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

PROJEKT WYSTĄPIENIA POKONTROLNEGO

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Śremie, mieszczącym się przy Placu 20 Października 1, 63-100 Śrem, zwanym dalej „jednostką kontrolowaną”. W okresie objętym kontrolą kierownikiem jednostki kontrolowanej był Pan Adam Lewandowski Burmistrz Śremu, funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego pełniła Pani Karina Sulejewska. Siedziba Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie znajdowała się pod adresem: ul. Mickiewicza 10, 63-100 Śrem.

Zespół kontrolny

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. Agnieszka Braciszewska – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – przewodnicząca zespołu kontrolnego;
2. Feliks Straburzyński – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – członek zespołu kontrolerów;
3. Zdzisław Giera – starszy inspektor w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – członek zespołu kontrolerów.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 18 sierpnia 2017 r. Nr KN-II.0030.336.2017.1.

Termin rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 29-30 sierpnia 2017 r.

Zakres kontroli

Kontrolą objęto realizację przez Urząd Miejski w Śremie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarach:

- ewidencja ludności;
- dowody osobiste;
- rejestracja zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiana imienia i nazwiska;

w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Ocena skontrolowanej działalności

Wojewoda pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia realizację przez Urząd Miejski w Śremie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska, ewidencji ludności oraz dowodów osobistych.

Na ocenę wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości oraz uchybienia:

I. w obszarze ewidencji ludności oraz dowodów osobistych:

- 1) naruszono art. 36 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego¹ poprzez niezawiadomianie stron postępowań w sprawach meldunkowych o niezakończonym w terminach wynikających z art. 35 k.p.a. oraz o przyczynach zwłoki, a także o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy,
- 2) nie doręczano, za pokwitowaniem odbioru, pism dotyczących spraw udostępniania danych;

II. w obszarze zdarzeń z zakresu stanu cywilnego:

- 1) nie pobrano opłaty skarbowej za dokonanie sprostowania na wniosek strony zgodnie z Ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10, [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064);
- 2) nie spełniono wymogów art. 104 ust. 2 Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064) podczas dokonywania transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego.

Ustalenia kontroli

Stosownie do zapisów art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego² Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie jest Burmistrz. Zgodnie z postanowieniami regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Śremie³, kontrolowane zagadnienia należą do zakresu czynności Pionu Spraw Obywatelskich, którego prace koordynuje Naczelnik będąca jednocześnie Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego

¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm. (zwana dalej k.p.a.);

² Dz. U. z 2016 r. poz. 2064 (zwana dalej Prawo o aktach stanu cywilnego);

³ Nadanym zarządzeniami: Kierownika Urzędu Nr 4/2015 z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie nadania Urzędowi Miejskiemu w Śremie Regulaminu Organizacyjnego, zmienionym Zarządzeniem Nr 16/2015 z dnia 21 grudnia 2015 r. oraz Nr 121/2016 Burmistrza Śremu z dnia 27 października 2016 r. w sprawie nadania Urzędowi Miejskiemu w Śremie Regulaminu Organizacyjnego,

w Śremie. W skład Pionu Spraw Obywatelskich wchodzi Urząd Stanu Cywilnego, Zespół Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych oraz Stanowisko Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. Sprawami objętymi zakresem kontroli zajmuje się: dwóch zastępców Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie, inspektor USC oraz czterech inspektorów Zespołu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych. Wszyscy pracownicy Pionu Spraw Obywatelskich zajmujący się sprawami objętymi zakresem kontroli posiadali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w rejestrze PESEL, w Rejestrze Dowodów Osobistych, w Bazie Usług Stanu Cywilnego oraz systemach teleinformatycznych, w których prowadzone są przedmiotowe rejestry oraz kartę kryptograficzną. Wszyscy pracownicy zatrudnieni na wskazanych wyżej stanowiskach posiadali aktualnie obowiązujące karty stanowisk pracy, w których wpisane były obowiązki związane z realizacją zadań objętych kontrolą oraz upoważnienia do załatwiania spraw w imieniu Burmistrza Śremu w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku pracy.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 1 do Nr EL 6

I. Ewidencja ludności

1. Wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych oraz aktualizacja rejestru PESEL o dane dotyczące zgłoszeń meldunkowych

W badanym okresie w gminie Śrem dokonano 2267 zgłoszeń meldunkowych. Kontrola 12 formularzy meldunkowych⁴ (tj. 0,53%), w tym 2 zgłoszeń dotyczących wymeldowania⁵ przyjętych w kontrolowanym okresie wykazała, że wszystkie badane zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach, zgodnie z obowiązującymi załącznikami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁶ i zawierały dane przewidziane w art. 28 ust. 1 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 listopada 2010 r. o ewidencji ludności⁷. Wszystkie zgłoszenia meldunkowe zostały zarejestrowane pod jednym numerem sprawy PSOED.5342.17.2.2016.SB. Ze względu na system archiwizacji dokumentów w systemie miesięcznym, wszystkie zgłoszenia meldunkowe opatrzone są jednym numerem sprawy, udostępnionym dla wszystkich pracowników Zespołu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych. Taki sposób rejestracji zgłoszeń meldunkowych został przyjęty po uzgodnieniu z komórką archiwum zakładowego. Rozbicie dokumentów na oddzielnie założone sprawy przez pracowników spowodowałoby rozdział dokumentacji na 4 różne teczki i utrudnienia w ewentualnym sprawdzaniu dokumentów. W obowiązującym w Urzędzie Miejskim w Śremie programie do zarządzania obiegiem dokumentacji (system El-Dok), wszystkie druki meldunkowe są zarejestrowane i przekazane przez naczelnika Pionu bezpośrednio pracownikowi dokonującemu tej czynności i dołączane z informacją imienną potwierdzającą jej wykonanie⁸.

Wszystkie formularze stosowane przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego zawierały potwierdzenie pobytu w formie własnoręcznego podpisu właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu.

Przepis art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności stanowi, że osobie dopełniającej obowiązku zameldowania na pobyt stały, organ dokonujący zameldowania wydaje z urzędu

⁴ Zarejestrowanych pod nr PSOED.5342.17.2.2016.SB;

⁵ Zgłoszenie z 19 kwietnia 2016 r. i z 29 grudnia 2016 r.;

⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 1852;

⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 388 ze zm. (zwana dalej ustawą o ewidencji ludności);

⁸ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

w 1 egzemplarzu zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały. We wszystkich badanych sprawach, dokonano rejestracji danych meldunkowych w rejestrze PESEL, co sprawdzono podczas kontroli w aplikacji Źródło i odnotowano w arkuszach kontroli.

Przy wykonywaniu innych czynności meldunkowych (wymeldowanie z pobytu stałego, zameldowanie na pobyt czasowy, wymeldowanie z pobytu czasowego, zgłoszenia emigracji czasowej) każdorazowo osoba dokonująca tej czynności jest informowana o możliwości uzyskania na wniosek zaświadczenia potwierdzającego dokonaną czynność⁹.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 7 do Nr EL 18, Zał. Nr 1

2. Wydawanie decyzji w sprawach meldunkowych

Stosownie do postanowień art. 31 i art. 35 ustawy o ewidencji ludności organ gminy wydaje decyzje o zameldowaniu lub wymeldowaniu. W badanym okresie wydano 26 decyzji meldunkowych. Kontroli poddano 6 postępowań administracyjnych¹⁰ (tj. 23% wszystkich spraw). Badanie wykazało, że w podjętych przez organ postępowaniach zawiadamiano strony o wszczęciu postępowania stosownie do postanowień art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego¹¹. Informowano strony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, oględzin w myśl art. 79 k.p.a. Z każdej czynności postępowania sporządzano protokół zgodny z wymogami art. 67 k.p.a. Po zebraniu materiału dowodowego dokonano prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego w myśl art. 80 k.p.a. informowano strony postępowania o zakończeniu postępowania administracyjnego w myśl art. 10 k.p.a. korespondencję doręczano zgodnie z art. 39 k.p.a. Wydana decyzja zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a. W przypadkach 3 postępowań¹² za wydanie decyzji została pobrana opłata skarbową zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹³. W przypadkach 3 postępowań¹⁴ wnioskodawca był podmiot zwolniony z opłaty skarbowej (Prokurator Rejonowy w Śremie). Fakt zwolnienia z opłaty skarbowej został każdorazowo potwierdzony na wniosku, wskazując podstawę zwolnienia. W przypadku umorzenia postępowania, poinformowano wnioskodawcę o możliwości zwrotu opłaty skarbowej na jego wniosek zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej. Akta prowadzonych spraw zawierały metrykę w myśl art. 66a § 1 k.p.a. i rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy¹⁵.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 19 do Nr EL 24

3. Nadawanie numeru PESEL

W badanym okresie załatwiono 29 spraw nadania numerów PESEL, w tym 28 spraw przy dokonywaniu czynności zameldowania osób na terenie gminy, a 1 przypadek dotyczył nadania numeru PESEL na wniosek w trybie art. 16 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności¹⁶. Dokumentacja związana ze złożeniem wniosku o nadanie numeru PESEL została przesłana do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji listem poleconym¹⁷. Organ powiadomił osobę o nadaniu numeru PESEL.

Dowód: arkusz kontroli Nr EL 25, zał. Nr 2 i 3

⁹ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.

¹⁰ PSOED.5343.1.2016.SB, PSOED.5343.6.2016.KE, PSOED.5343.11.2016.SB, PSOED.5343.16.2016.KE; PSOED.5343.21.2016.RAA.3, PSOED.5343.26.2016.SB;

¹¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm. (zwana dalej k.p.a.);

¹² PSOED.5343.1.2016.SB, PSOED.5343.6.2016.KE, PSOED.5343.21.2016.RAA.3;

¹³ Dz. U. z 2015 r. poz. 783 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 65 ze zm. (zwana dalej ustawą o opłacie skarbowej);

¹⁴ PSOED.5343.11.2016.SB, PSOED.5343.16.2016.KE, PSOED.5343.26.2016.SB;

¹⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 250;

¹⁶ Informacja z 30 sierpnia 2017 r.;

¹⁷ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

4. Udostępnianie danych i wydawanie zaświadczeń z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców

Stosownie do postanowień art. 50 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, dane z rejestru mieszkańców udostępniają organy gmin prowadzące te rejestry. W kontrolowanym okresie **1122** razy udostępniano dane z rejestru mieszkańców. Badanie **11** spraw¹⁸ (tj. **1 %** wszystkich przypadków) dotyczących udostępniania danych z ww. rejestru wykazało, że wszystkie wnioski złożone były na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego¹⁹. Odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych udzielano zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy, a sprawy załatwiane były w terminie. Odpowiedzi do wnioskodawców przesyłano listami poleconymi. We wszystkich badanych sprawach dokumenty zawierające odpowiedzi były podpisywane przez osoby reprezentujące organ gminy zgodnie z art. 50 ust 2 ustawy o ewidencji ludności. Wszystkie osoby podpisujące odpowiedzi posiadały stosowne upoważnienia. W przypadku 2 spraw²⁰ na podstawie art. 53 pkt 2 od wnioskodawców pobrano opłatę za udostępnienie danych określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL²¹. W pozostałych przypadkach wnioskodawcy byli zwolnieni z obowiązku opłaty.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 26 do Nr EL 36

Stosownie do postanowień art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, zaświadczenia z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców wydaje się na wniosek zainteresowanej osoby. W kontrolowanym okresie wydano **800** zaświadczeń. We wszystkich spośród **23** zbadanych spraw²² (**2,9 %** wszystkich przypadków), wnioski o wydanie zaświadczeń były kompletne, złożono je w formie pisemnej. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej wynika z art. 1 ustawy o opłacie skarbowej²³, a wysokość opłaty za czynności organu administracji w kwocie 17 zł wynika z załącznika do ww. ustawy poz. II.2. We wszystkich zbadanych przypadkach, pracownik sprawdzał obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej i dokumentował tą czynność, stosownie do postanowień § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²⁴.

¹⁸ PSOED.5345.1.2016.SB, PSOED.5345.103.2016.SB, PSOED.5345.205.2016.SB, PSOED.5345.349.2016.KE, PSOED.5345.409.2016.KE, PSOED.5345.511.2016.RAA, PSOED.5345.613.2016.SB, PSOED.5345.715.2016.RAA, PSOED.5345.817.2016.SB, PSOED.5345.919.2016.BA, PSOED.5345.1021.2016.BA;

¹⁹ Dz. U. z 2011r., nr 243, poz. 1450;

²⁰ PSOED.5345.1.2016.SB, PSOED.5345.349.2016.KE;

²¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 1388;

²² PSOED.5345.2.1.2016.SB, PSOED.5345.2.6.2016.KE, PSOED.5345.2.11.2016.KE, PSOED.5345.2.16.2016.KE, PSOED.5345.2.21.2016.KE, PSOED.5345.2.26.2016.RAA, PSOED.5345.2.31.2016.RAA, PSOED.5345.2.36.2016.SB, PSOED.5345.2.51.2016.RAA, PSOED.5345.2.41.2016.RAA, PSOED.5345.2.46.2016.RAA, PSOED.5345.2.56.2016.RAA, PSOED.5345.2.195.2016.RAA, PSOED.5345.2.207.2016.SB, PSOED.5345.2.268.2016.KE, PSOED.5345.2.325.2016.RAA, PSOED.5345.2.360.2016.KE, PSOED.5345.2.531.2016.RAA, PSOED.5345.2.531.2016.RAA, PSOED.5345.2.427.2016.RAA, PSOED.5345.2.471.2016.SB, PSOED.5345.5.1.2016.BA, PSOED.5345.5.34.2016.BA;

²³ Dz. U. z 2015 r. poz. 783 ze zm.;

²⁴ Dz. U. z 2007 r. nr 187 poz. 1330;

W 5 sprawach, w których wymagane było wniesienie opłaty skarbowej, do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania wpłaty²⁵ we właściwej wysokości. W pozostałych, tj. 17 wnioskach, nie była wymagana opłata skarbowa. We wszystkich wnioskach, które nie wymagały opłaty skarbowej, prawidłowo zastosowano zwolnienia. Na wszystkich wnioskach znajdowały się adnotacje o podstawie zwolnienia z opłaty skarbowej. We wszystkich badanych sprawach, zaświadczenia były wydawane terminowo, kopie udzielonej odpowiedzi były dołączane do podania. Zaświadczenia były podpisywane przez osoby reprezentujące organ gminy zgodnie z art. 45 ust 2 ustawy o ewidencji ludności i art. 63 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych²⁶. Wszystkie osoby podpisujące odpowiedzi posiadały stosowne upoważnienia. Potwierdzenia odbioru zaświadczeń w sprawach załatwianych do 31 marca 2016 r. były dokonywane na egzemplarzu zaświadczenia pozostającego w aktach sprawy. Od 1 kwietnia 2016 r. osoba ubiegająca się o zaświadczenie potwierdza odbiór na składanym wniosku²⁷.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 37 do Nr EL 60, Zał. Nr 4

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze ewidencji ludności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w aktach 10 spraw²⁸ związanych z przyjmowaniem zgłoszeń meldunkowych (tj. 83% badanych spraw), nie przechowywano egzemplarza zaświadczenia potwierdzającego dokonanie czynności, wydanego zgłaszającemu, co stanowi naruszenie § 60 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r.²⁹ w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych. Zgodnie z przywołanym przepisem, prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt sprawy.

Naczelnik Pionu Spraw Obywatelskich wyjaśnił, że w związku z wydawaniem zaświadczeń o zameldowaniu podczas zgłoszenia zameldowania na pobyt stały, zaświadczenia wydawane są zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności w jednym egzemplarzu. Brak potwierdzenia w aktach sprawy wynika z ustawowej obligatoryjności ich wydawania³⁰.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 7 do Nr EL 9 i od Nr EL 11 do Nr EL 17, Zał. Nr 1

- W aktach postępowań administracyjnych:

Prowadząc postępowania administracyjne, w 5 badanych sprawach³¹ (tj. 83%), nie załatwiano sprawy w terminie i nie informowano lub poinformowano strony z opóźnieniem, naruszając art. 36 § 1 k.p.a., w którym jest mowa, że o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie określonym w art. 35 lub w przepisach szczególnych, organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Uwzględniając specyfikę postępowań w sprawach ewidencji ludności, uzasadnione jest uznanie postępowań w sprawach meldunkowych za skomplikowane, co uzasadniało zastosowanie dwumiesięcznego terminu załatwienia. Powyższa uwaga dotyczy także 3 przypadków

²⁵ PSOED.5345.2.6.2016.KE, PSOED.5345.2.21.2016.KE, PSOED.5345.2.36.2016.SB, PSOED.5345.2.41.2016.RAA, PSOED.5345.5.34.2016.BA;

²⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 2281 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 (zwana dalej ustawą o dowodach osobistych)

²⁷ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

²⁸ PSOED.5342.17.2.2016.SB;

²⁹ Dz. U. 2011 r. nr 14 poz. 67 ze zm. (zwana dalej instrukcją kancelaryjną);

³⁰ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.

³¹ PSOED.5343.6.2016.KE, PSOED.5343.11.2016.SB, PSOED.5343.16.2016.KE, PSOED.5343.21.2016.RAA.3, PSOED.5343.26.2016.SB,

niezawiadomienia Prokuratora Rejonowego w Śremie, który wprowadził wnioskując o przeprowadzenie postępowań, wnosił tylko o przesłanie odpisu decyzji. Uczestnicząc w postępowaniu administracyjnym na prawach strony, Prokurator oczekiwał załatwienia sprawy w terminie zgodnym z art. 36 § 1 k.p.a. i respektowania przez organ jego uprawnień procesowych, w tym informowania go o przyczynach ewentualnej zwłoki i wskazania nowego terminu załatwienia sprawy. Z uwagi na przedłużające się postępowanie, Prokurator Rejonowy w Śremie słusznie występował do organu o udzielenie informacji, na jakim etapie są postępowania wszczynane z jego inicjatywy. Prowadząc postępowanie, organ administracji powinien z odpowiednim wyprzedzeniem realizować obowiązek informacyjny, wynikający z art. 36 § 1 k.p.a. w taki sposób, by informacja o przyczynach zwłoki i wskazanie nowego terminu załatwienia sprawy zostały przekazane stronom przed upływem terminu załatwienia sprawy.

Naczelnik Pionu Spraw Obywatelskich wyjaśnił³², że:

- a) w sprawie PSOED.5343.6.2016.KE strona, której postępowanie dotyczyło, z uwagi na pobyt za granicą ze względu na pracę, 9 maja 2016 r. została poinformowana o konieczności przedłużenia postępowania. Organ prowadzący postępowanie dążył do skutecznego powiadomienia tej osoby. Wnioskodawca został poinformowany pismem z 8 marca 2016 r., a następnie 3 czerwca 2016 r. podczas wizji lokalnej,
- b) w sprawie PSOED.5343.11.2016.SB, przedłużony okres prowadzonego postępowania był związany ze skomplikowanym ustaleniem stron postępowania, gdyż właściciel lokalu zmarł. Zachodziła konieczność ustalenia, czy postępowanie spadkowe zostało wszczęte oraz na jakim jest etapie. Ustalenia te były niezbędne dla uzyskania wiedzy o ewentualnych spadkobiercach testamentowych albo ustawowych w celu ustalenia kręgu stron postępowania. Na długość postępowania miało wpływ unikanie odbioru korespondencji przez stronę postępowania Pana R.K. i świadków w sprawie. Pismem z 11 lipca 2016 r. Pan Z.M. został zawiadomiony o dalszym trwaniu postępowania i przedłużeniu terminu jego zakończenia. Pismem z 5 września Pan R.K. został zawiadomiony o przedłużeniu postępowania,
- c) w sprawie PSOED.5343.16.2016.KE, przedłużony okres prowadzonego postępowania był związany z problemami z ustaleniem adresów stron postępowania, a także koniecznością wyznaczenia kuratora dla prowadzenia postępowania administracyjnego o wymeldowanie Pana D.S.,
- d) w sprawie PSOED.5343.21.2016.RAA.3, przekroczenie terminu wydania decyzji administracyjnej spowodowane było brakiem pełnej obsady pracowników związanym z okresem urlopowym i koniecznością realizacji wielu zadań służbowych przez pozostałych pracowników,
- e) w sprawie PSOED.5343.26.2016.SB, na długość postępowania miały wpływ działania strony. Strona postępowania była informowana o każdym stadium jego trwania, o każdej wykonywanej czynności, jak i o przedłużeniu postępowania. Pan M.K. wniósł prośbę o wyznaczenie innych terminów przesłuchania.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 19 do Nr EL 24, Zał. od Nr 5 do Nr 9

II. Dowody osobiste

1. Przyjmowanie dokumentów stanowiących podstawę do wydawania dowodu osobistego

W badanym okresie w jednostce kontrolowanej przyjęto 4936 wniosków o wydanie dowodu osobistego. Na podstawie 16 zbadanych spraw³³ (tj. 0,3 %) stwierdzono, że wszystkie wnioski

³² Pisma z 30 sierpnia 2017 r.

złożono na formularzu zgodnym ze wzorem zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu³⁴. Pracownik odnotował na wniosku w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu - § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich zbadanych przypadkach odbiór dowodu osobistego został potwierdzony przez właściwą osobę na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem. Było to zgodne z postanowieniami art. 30 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych³⁵ oraz § 13 ust. 1 i zał. nr 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi w formie papierowej przechowywana była w kopertach dowodowych, oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, tj. zgodnie z przepisami art. 62 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dowody osobiste do siedziby Urzędu Miejskiego są dostarczane przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Śremie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dowód: arkusze kontroli od Nr DO 1 do NR DO 16, Zał. Nr 10

2. Przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego.

W badanym okresie w kontrolowanej jednostce **384** razy zgłoszono utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego. Spośród **12** badanych spraw³⁶ (tj. **3,2 %**) we wszystkich przypadkach posiadacze dowodu osobistego zgłaszali utratę dowodu osobistego na formularzu stanowiącym zał. nr 5 do rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich badanych sprawach organ ustalał zgodność danych posiadacza. Weryfikacja danych następuje na podstawie Rejestru Dowodów Osobistych³⁷. We wszystkich badanych sprawach formularze zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przechowywane były w kopertach dowodowych, a zaświadczenie o utracie dowodu osobistego wydawane było w jednym egzemplarzu zainteresowanemu zgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dowód: arkusze kontroli od Nr DO 17 Do Nr DO 28, zał. Nr 11

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze dowodów osobistych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Stwierdzono, że w **9** przypadkach zgłoszeń utraty lub zniszczenia dowodu osobistego³⁸ (tj. **75 %** zbadanych) brak jest potwierdzenia odbioru zaświadczenia o utracie dowodu osobistego.

³³ Koperta nr: 3026043/2016/5489489/01, 3026043/2016/9747323/01, 3026043/2016/7841557/01, 3026043/2016/6967359/01, 3026043/2016/5425848/01, 3026043/2016/545848/01, 3026043/2016/5359256/01, 3026043/2016/6365607/01, 3026043/2016/0134500/01, 3026043/2016/3485581/01, 1533246/01, 4858086/01, 500774/01, 3026043/2016/1094265/01, 3026043/2016/1079430/01, 3026043/2016/3790720/01,

³⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 212 (zwane dalej rozporządzeniem w sprawie dowodów osobistych),

³⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 2281 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 (zwana dalej ustawą o dowodach osobistych),

³⁶ PSOED.5345.3.118.2026.RAA, PSOED.5345.3.269.2026.RAA, PSOED.5345.3.1.2026.SB, PSOED.5345.3.129.2026.SB, PSOED.5345.3.225.2026.SB, PSOED.5345.3.98.2026.SB, PSOED.5345.3.33.2026.SB, PSOED.5345.3.257.2026.SB, PSOED.5345.3.68.2026.BA, PSOED.5345.3.67.2026.BA, PSOED.5345.3.193.2026.KE, PSOED.5345.3.161.2026.KE,

³⁷ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

³⁸ PSOED.5345.3.118.2026.RAA, PSOED.5345.3.269.2026.RAA, PSOED.5345.3.1.2026.SB, PSOED.5345.3.98.2026.SB, PSOED.5345.3.257.2026.SB, PSOED.5345.3.68.2026.BA, PSOED.5345.3.67.2026.BA, PSOED.5345.3.193.2026.KE, PSOED.5345.3.161.2026.KE,

Naczelnik Pionu Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców wyjaśnił, że równoznaczna z potwierdzeniem odbioru zaświadczenia jest informacja o osobistym odbiorze zaświadczenia w programie do zarządzania obiegiem dokumentacji – system EI-Dok³⁹.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO 10 do Nr DO 28, Zał. Nr 11

III. Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego

W 2016 r., w Urzędzie Stanu Cywilnego w Śremie, sporządzono łącznie **1397** aktów stanu cywilnego, w tym: **605 aktów urodzenia** w trybie zwykłym – **604** akty w wyniku zgłoszeń zarejestrowanych na podstawie protokołu, **1** akt poprzez rejestrację urodzenia z urzędu; **40** aktów urodzenia w trybie szczególnym – **38** w wyniku transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, **2** w wyniku odtworzenia aktu sporządzonego za granicą; **222 akty małżeństwa** w trybie zwykłym – **142** akty w wyniku zawarcia małżeństwa w sposób określony w art. 1§ 2 i 3 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, **74** akty w związku z zawarciem małżeństwa przed kierownikiem usc w USC, **6** aktów w związku z zawarciem małżeństwa przed kierownikiem usc poza USC; **12** aktów w trybie szczególnym – **11** aktów w wyniku transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, **1** akt w wyniku odtworzenia aktu sporządzonego za granicą; **517 aktów zgonu** w trybie zwykłym; **1** akt w trybie szczególnym, w wyniku transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego.

Spośród poddanych kontroli 14 akt zbiorowych, co stanowi 1 % ogólnej liczby prowadzonych spraw: 5 dotyczyło aktów urodzenia⁴⁰, 5 aktów małżeństwa⁴¹, 4 aktów zgonu⁴².

a) W 4. sprawach dotyczących sporządzania aktów urodzenia⁴³ – urodzenia zarejestrował Kierownik USC w Śremie, czyli kierownik usc właściwy ze względu na miejsce urodzenia⁴⁴. Zgłoszenia urodzeń dzieci dokonano w USC w Śremie, właściwym usc ze względu na miejsce urodzenia dzieci⁴⁵. Akty urodzenia sporządzono prawidłowo w dniu zgłoszenia urodzenia dzieci⁴⁶ na podstawie karty urodzenia oraz protokołu zgłoszenia urodzenia⁴⁷. Urodzenie dzieci zgłoszono w terminie 21. dni od dnia sporządzenia kart urodzeń⁴⁸, a zgłoszeń urodzeń dokonali rodzice dziecka – matka lub ojciec posiadający pełną zdolność

³⁹ Pismo z 30 sierpnia 2017 r.;

⁴⁰ PSOUSC.5351.1.1.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.127.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.251.2016.NPA, PSOUSC.5351.1.375.2016.NPA;

⁴¹ PSOUSC.5361.10.2016.ZD, PSOUSC.5361.83.2016.NPA, PSOUSC.5361.102.2016.NMA, PSOUSC.5351.113.2016.NMA, PSOUSC.5353.37.2016.ZD (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.74.2016.ZD)

⁴² PSOUSC.5351.3.7.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.135.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.265.2016.NMA, PSOUSC.5353.1.2016.NPA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.2.2016.NPA),

⁴³ PSOUSC.5351.1.1.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.127.2016.ZD, PSOUSC.5351.1.251.2016.NPA, PSOUSC.5351.1.375.2016.NPA;

⁴⁴ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 13 ust. 1;

⁴⁵ Ibidem, art. 14;

⁴⁶ Ibidem, art. 51 ust. 1;

⁴⁷ Ibidem, art. 53 ust. 1;

do czynności prawnych⁴⁹. Protokoły zgłoszenia urodzeń, sporządzone w USC w Śremie, spełniają wymogi określone przez ustawodawcę⁵⁰. Do każdego ze zdarzeń, zgodnie z wymogami ustawodawcy, wydano po jednym egzemplarzu odpisów skróconych z urzędu⁵¹.

W 1. sprawie⁵², która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego odpisu aktu urodzenia wraz z uzupełnieniem i sprostowaniem: wniosek o transkrypcję zagranicznego dokumentu stanu cywilnego złożono do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc⁵³. Pierwotnym miejscem zdarzenia była Wielka Brytania. Tłumaczenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego dokonał tłumacz przysięgły języka angielskiego⁵⁴, a jego treść wiernie i literalnie przeniesiono językowo i formalnie⁵⁵. Transkrypcji podlegał odpis aktu urodzenia w języku angielskim⁵⁶. Wniosek o dokonanie transkrypcji do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc, złożyła matka dziecka, czyli strona upoważniona do złożenia wniosku⁵⁷. Podczas dokonywania transkrypcji, Kierownik USC w Śremie nie dostosował pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, ponieważ nie złożono stosownego wniosku wraz z wnioskiem o dokonanie transkrypcji⁵⁸. Przy przenoszeniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, zamieszczono w akcie urodzenia adnotację o dokonaniu transkrypcji⁵⁹. Kierownik USC w Śremie, który dokonał transkrypcji z uzupełnieniem, wydał wnioskodawcy 1 odpis zupełny aktu stanu cywilnego zgodnie z zaleceniami Wojewody Wielkopolskiego w piśmie z 25 lutego 2015 r, Nr SO-IX.6234.24.2015.2. Opłatę skarbową pobrano za odpis zupełny aktu sc wydany po dokonaniu transkrypcji oraz w wyniku uzupełnienia zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej⁶⁰. Nie pobrano natomiast opłaty za dokonanie sprostowania, która powinna być pobrana zgodnie z ww. ustawą.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.ASC do Nr USC.5.ASC.

Dowód: Zał. Nr 1.USC

b) W 4 sprawach⁶¹ dotyczących sporządzenia aktów małżeństwa – małżeństwa zawarli obywatele RP. Zarejestrował je Kierownik USC w Śremie, jako kierownik usc właściwy

⁴⁸ Ibidem, art. 55 ust. 1;

⁴⁹ Ibidem, art. 57;

⁵⁰ Ibidem, art. 58,

⁵¹ Ibidem, art. 47 ust. 1;

⁵² PSOUSC.5353.24.2016.NMA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.48.2016.NMA);

⁵³ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 104 ust. 4;

⁵⁴ Ibidem, art. 31 ust. 1;

⁵⁵ Ibidem, art. 104 ust. 2;

⁵⁶ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁵⁷ Ibidem, art. 104 ust. 4;

⁵⁸ Ibidem, art. 104 ust. 7;

⁵⁹ Ibidem, art. 104 ust. 1;

⁶⁰ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10, [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2064);

⁶¹ PSOUSC.5361.10.2016.ZD, PSOUSC.5361.83.2016.NPA, PSOUSC.5361.102.2016.NMA, PSOUSC.5351.113.2016.NMA

ze względu na zawarcie małżeństw⁶². Złożono zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego⁶³. Małżeństwa zawarto po upływie miesiąca od złożenia zapewnień⁶⁴. Kierownik USC w Śremie wydał zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństw⁶⁵. Zaświadczenia stwierdzające złożenie oświadczeń przed duchownym oraz zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństw, duchowni przekazali Kierownikowi USC w Śremie przed upływem 5 dni⁶⁶. Zapewnienia spełniają wymogi określone przez ustawodawcę⁶⁷; Kierownik USC w Śremie, na podstawie zapewnień, wydał pisemne zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństw, które spełniają wymogi ustawodawcy⁶⁸. Akty małżeństw sporządzono zgodnie z wymogami ustawodawcy⁶⁹.

W 1. sprawie⁷⁰, która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego odpisu zupełnego aktu małżeństwa: wniosek o transkrypcję zagranicznego dokumentu stanu cywilnego złożono do Kierownika USC w Śremie jako do wybranego kierownika usc⁷¹. Pierwotnym miejscem zdarzenia była Francja. Tłumaczenia dokonał tłumacz przysięgły języka francuskiego⁷². Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego wiernie i literalnie przeniesiono językowo i formalnie⁷³. Transkrypcji podlegał odpis zupełny aktu małżeństwa w języku francuskim⁷⁴. Wniosek o dokonanie transkrypcji do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc, złożyło oboje małżonków⁷⁵. Podczas dokonywania transkrypcji Kierownik USC w Śremie nie dostosował pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, ponieważ nie złożono stosownego wniosku wraz z wnioskiem o dokonanie transkrypcji⁷⁶. Przy przenoszeniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, zamieszczono w akcie małżeństwa adnotację o transkrypcji⁷⁷. Kierownik USC w Śremie, który dokonał transkrypcji z uzupełnieniem, wydał wnioskodawcy 1 odpis zupełny aktu stanu cywilnego, zgodnie z zaleceniami Wojewody Wielkopolskiego w piśmie z 25 lutego 2015 r, Nr SO-IX.6234.24.2015.2. Opłatę skarbową pobrano prawidłowo za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego wydanego po dokonaniu transkrypcji oraz w wyniku uzupełnienia zgodnie z ustawą⁷⁸.

⁶² Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 13 ust. 1;

⁶³ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 583, 1062, 1087, 1199, 1274), art. 1 § 2;

⁶⁴ Ibidem, art. 4;

⁶⁵ Ibidem, art. 4¹;

⁶⁶ Ibidem, art. 8 § 3;

⁶⁷ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 76 ust. 1;

⁶⁸ Ibidem, art. 81;

⁶⁹ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, art. 1 § 2 i 3;

⁷⁰ PSOUSC.5353.37.2016.ZD (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.74.2016.ZD);

⁷¹ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 104 ust. 4;

⁷² Ibidem, art. 31 ust. 1;

⁷³ Ibidem, art. 104 ust. 2;

⁷⁴ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁷⁵ Ibidem, art. 104 ust. 4;

⁷⁶ Ibidem, art. 104 ust. 7;

⁷⁷ Ibidem, art. 104 ust. 1;

⁷⁸ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10), [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2064);

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.6.ASC do Nr USC.10.ASC

Dowód: Zał. Nr 1.USC

c) W 3 sprawach⁷⁹ dotyczących sporządzenia aktów zgonu – zgony zarejestrował Kierownik USC w Śremie, jako kierownik usc właściwy ze względu na miejsce znalezienia zwłok⁸⁰. Kierownik USC w Śremie sporządził akty zgonu w dniu, w którym dokonano zgłoszeń zgonów⁸¹. Protokoły zgłoszenia zgonów spełniają wymogi określone przez ustawodawcę⁸² oraz zostały podpisane przez zgłaszających zgon i przez Kierownika USC w Śremie⁸³. Wydano po 1 egzemplarzu odpisów skróconych aktów zgonów z urzędu⁸⁴.

W 1. sprawie⁸⁵, która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji aktu zgonu na druku wielojęzycznym: wniosek o transkrypcję zagranicznego dokumentu stanu cywilnego złożono do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc⁸⁶. Pierwotnym miejscem zdarzenia były Niemcy. Tłumaczenia nie dokonano, ponieważ akt zgonu sporządzono na druku wielojęzycznym⁸⁷. Transkrypcji podlegał podpis skrócony aktu zgonu⁸⁸, a wniosek do Kierownika USC w Śremie, jako do wybranego kierownika usc o dokonanie transkrypcji złożyła osoba, która wykazała interes faktyczny⁸⁹. Podczas dokonywania transkrypcji Kierownik USC w Śremie nie dostosował pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, ponieważ nie złożono stosownego wniosku wraz z wnioskiem o dokonanie transkrypcji⁹⁰. Po przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu, w polskim akcie zgonu pojawiła się niezgodność, w miejscu stan cywilny znajduje się wpis „wdowa”, którego nie ma w oryginalnym dokumencie⁹¹. W przeniesionym akcie zgonu zamieszczono adnotację o dokonaniu transkrypcji⁹². Kierownik USC w Śremie, który dokonał transkrypcji z uzupełnieniem, wydał wnioskodawcy 1 odpis zupełny aktu stanu cywilnego, powołując się na pismo Wojewody Wielkopolskiego z 25 lutego 2015 r, Nr SO-IX.6234.24.2015.2. Opłatę skarbową pobrano za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany po dokonaniu transkrypcji oraz w wyniku uzupełnienia zgodnie z ustawą⁹³.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.11.ASC do Nr USC.14.ASC

⁷⁹ PSOUSC.5351.3.7.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.135.2016.ZD, PSOUSC.5351.3.265.2016.NMA;

⁸⁰ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 13 ust. 2;

⁸¹ Ibidem, art. 92 ust. 1;

⁸² Ibidem, art. 94 ust. 2;

⁸³ Ibidem, art. 94 ust. 1;

⁸⁴ Ibidem, art. 47 ust. 1;

⁸⁵ PSOUSC.5353.1.2016.NPA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.2.2016.NPA);

⁸⁶ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 104 ust. 4;

⁸⁷ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁸⁸ Ibidem, art. 104 ust. 3;

⁸⁹ Ibidem, art. 104 ust. 4;

⁹⁰ Ibidem, art. 104 ust. 7;

⁹¹ Ibidem, art. 104 ust. 2;

⁹² Ibidem, art. 104 ust. 1;

⁹³ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10), [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2064);

2. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego (skrótowych, zupełnych, na drukach wielojęzycznych)

W roku objętym kontrolą wydano **5 796** odpisów aktów stanu cywilnego.

W 2016 r. wydano 5796 odpisów aktów stanu cywilnego. Badanie 23 (0,4%) spraw dotyczących wydania na wnioski odpisu aktu stanu cywilnego⁹⁴ wykazało, że wszystkie wnioski o wydanie odpisów aktu stanu cywilnego zostały złożone przez uprawnione osoby fizyczne lub prawne. Do wniosków zostały dołączone dowody uiszczenia opłaty skarbowej lub została odnotowana informacja o zwolnieniu z tej opłaty wraz ze wskazaniem podstawy prawnej zwolnienia. W 20 przypadkach odpisy zostały odebrane osobiście (na wniosku potwierdzenie odbioru podpisem osoby odbierającej i datą odbioru, a w 3 przypadkach⁹⁵ odpisy zostały doręczone osobom prawnym za pokwitowaniem przez operatora pocztowego (w aktach sprawy znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru).

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.15.ASC do Nr USC.37.ASC

3. Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

W roku 2016 przeniesiono z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego **12 140** aktów stanu cywilnego.

W badanym okresie dokonano migracji 12183 aktów stanu cywilnego, w tym 7891 aktów urodzenia, 1791 aktów małżeństwa i 2501 aktów zgonu. Badanie próby składającej się z 15 (0,12%) aktów stanu cywilnego⁹⁶ przeniesionych z ksiąg do rejestru stanu cywilnego wykazało, że migracji dokonano poprawnie zgodnie z wymogiem rozporządzenia⁹⁷. Treść wzmianek dodatkowych oraz przypisków wpisanych do aktów w księgach stanu cywilnego była dołączana do aktu w rejestrze stanu cywilnego zgodnie z wymogami oraz w odpowiednich polach aktu stanu cywilnego. W aktach stanu cywilnego sporządzonych w księgach stanu cywilnego, po dokonaniu przeniesienia aktu do rejestru stanu cywilnego, w rubryce wzmianka dodatkowa, po lewej stronie aktu, został naniesiony zapis

⁹⁴ Sprawy oznaczone: PSOUSC.5362.1.1.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.127.2016.ZD, PSOUSC.5362.1.253.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.379.2016.ZD, PSOUSC.5362.1.505.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.631.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.757.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.883.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.1009.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1135.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1261.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1387.2016.NPA, PSOUSC.5362.1.1513.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1639.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.1765.2016.ZS, PSOUSC.5362.1.1891.2016.NMA, PSOUSC.5362.1.2017.2016.ZS, PSOUSC.5362.1.2139.2016.ZS, PSOUSC.5362.2.1.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.127.2016.ZS, PSOUSC.5362.2.163.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.253.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.276.2016.ZS.

⁹⁵ PSOUSC.5362.2.127.2016.ZS, PSOUSC.5362.2.163.2016.NMA, PSOUSC.5362.2.276.2016.ZS

⁹⁶ AU Nr 114/1981 - data przeniesienia 19-01-2016; AU Nr 326/1994 - data przeniesienia 29-01-2016; AU Nr 1107/1993 - data przeniesienia 04-05-2016; AU Nr 1445,1984 - data przeniesienia 28-06-2016; AU Nr 295/1998 - data przeniesienia 26-07-2016; AM Nr 97/2013 - data przeniesienia 18-02-2016; AM Nr 111/1992 - data przeniesienia 11-05-2016; AM Nr 85/1996 - data przeniesienia 17-05-2016; AM Nr 125/1990 - data przeniesienia 24-05-2016; AM Nr 60/2001 - data przeniesienia 22-12-2016; AZ Nr 2675/1980 - data przeniesienia 05-02-2016; AZ Nr 337/1987 - data przeniesienia 09-02-2016; AZ Nr 146/1985 - data przeniesienia 15-02-2016; AZ Nr 470/2013 - data przeniesienia 02-03-2016; AZ95/1984 - data przeniesienia 17-08-2016;

⁹⁷ Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego (Dz. U. poz.204);

o przeniesieniu aktu do rejestru stanu cywilnego, z oznaczeniem daty przeniesienia, numeru aktu w rejestrze stanu cywilnego. Natomiast w przeniesionych aktach w rejestrze stanu cywilnego odnotowano numer historyczny aktu.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.38.ASC do Nr USC.52.ASC

4. Wydawanie decyzji w sprawie zmiany imion i nazwisk

W roku objętym kontrolą wydano **23** decyzje dotyczące zmiany imienia i/lub nazwiska.

W badanym okresie, w Urzędzie Stanu Cywilnego w Śremie, wydano **23** decyzje w sprawie zmiany imienia lub nazwiska. W wyniku doboru przyjętej próby, kontrolą objęto **5** spraw⁹⁸, co stanowi 30% całości wszystkich wydanych decyzji w zakresie zmiany imion i nazwisk. We wszystkich skontrolowanych sprawach: zmiany imion lub nazwisk dotyczyły obywateli polskich⁹⁹. Wnioskowano o: zmianę nazwiska rodowego¹⁰⁰, zmianę imienia i nazwiska osoby małoletniej¹⁰¹, zmianę nazwiska rodowego na nazwisko rodowe matki wnioskodawcy¹⁰², zmianę jednego imienia na dwa imiona¹⁰³, zmianę nazwiska noszonego po uzyskaniu rozvodu i powrót do nazwiska rodowego¹⁰⁴. Wszystkie wnioski, które spełniają wymogi określone przez ustawodawcę¹⁰⁵, złożono do Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie¹⁰⁶. Wydane przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie decyzje spełniają wymogi określone przez ustawodawcę¹⁰⁷. Terminy wydania decyzji zostały zachowane z prawidłowym wskazaniem ich ostateczności z powołaniem na tryb natychmiastowego wykonania¹⁰⁸. W przypadku braku zgody drugiego z rodziców na zmianę nazwiska dziecka, dokumentacja sprawy zawiera postanowienie sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej drugiego z rodziców¹⁰⁹. Wydane przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie decyzje wysłano do kierowników usc, którzy sporządzili inne akty stanu cywilnego dotyczące stron postępowania¹¹⁰. Decyzje doręczono za pokwitowaniem¹¹¹. Opłaty skarbowe pobrano prawidłowo¹¹². Do każdej ze spraw założono metryki¹¹³.

Dowód: arkusze kontroli od Nr ZIN-1 do Nr ZIN-5

⁹⁸PSO USC.5355.1.2016.NPA, PSO USC.5355.5.2016.NPA, PSO USC.5355.6.2016.NPA, PSO USC.5355.11.2016.NPA, PSO USC.5355.17.2016.NPA;

⁹⁹ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz.U. z 2016 r. poz. 10), art. 2;

¹⁰⁰ Sprawa Nr PSO USC.5355.1.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-1/2017;

¹⁰¹ Sprawa Nr PSO USC.5355.5.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-2/2017;

¹⁰² Sprawa Nr PSO USC.5355.6.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-3/2017;

¹⁰³ Sprawa Nr PSO USC.5355.11.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-4/2017;

¹⁰⁴ Sprawa Nr PSO USC.5355.17.2016.NPA, Arkusz kontroli Nr ZIN-5/2017;

¹⁰⁵ Ibidem, art. 11;

¹⁰⁶ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, art. 10;

¹⁰⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.), art. 107 § 1;

¹⁰⁸ Ibidem, art. 16, art. 35, art. 130 oraz Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, art. 12 ust. 2;

¹⁰⁹ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, art. 8 ust. 4;

¹¹⁰ Ibidem, art. 13;

¹¹¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, art. 39, art. 46;

¹¹² Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, (Dz. U. z 2015 r. poz. 783, 1358, 1607, 1649, 1844, 1893), art. 6 ust. 1, pkt 1 oraz Załącznik do tej ustawy, część I, kol. 2 ust. 7;

¹¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, art.66a.

Podczas przeprowadzonej kontroli z zakresu rejestracji zdarzeń stanu cywilnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w odniesieniu do sprawy o numerze: PSOUSC.5353.24.2016.NMA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.48.2016.NMA), która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego odpisu aktu urodzenia, nie pobrano opłaty skarbowej za dokonanie sprostowania na wniosek strony, zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹¹⁴, przy jednoczesnym pobraniu opłaty za dokonanie transkrypcji z uzupełnieniem aktu na wniosek tejże strony. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie wyjaśniła, iż opłata skarbowa w wysokości 89 zł została pobrana w dniu 29 lipca 2016 r. podczas składania wniosku, natomiast uzupełniająca opłata w wysokości 39 zł została pobrana 29 sierpnia 2017 r. z uwagi na przeoczenia przy realizacji wniosku. Jednocześnie Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie zapewniła, iż wszystkie wnioskowane czynności zostały zrealizowane. Po uzupełnieniu przeoczonej wpłaty opłaty skarbowej, czynność wykonano zgodnie z obowiązującą ustawą o opłacie skarbowej.

Dowód: Zał. Nr 2.USC

- w związku ze sprawą o numerze: PSOUSC.5353.24.2016.NMA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.48.2016.NMA) oraz PSOUSC.5353.37.2016.ZD po dokonaniu transkrypcji z uzupełnieniem i sprostowaniem w pierwszej sprawie oraz transkrypcji z uzupełnieniem w drugiej sprawie, wydano po jednym zupełnym odpisie aktu stanu cywilnego. Zgodnie z Ustawą Prawo o aktach stanu cywilnego w art. 35 ust. 8 – w odniesieniu do sprostowania, w art. 37 ust. 8 w odniesieniu do uzupełnienia aktu stanu cywilnego oraz w art. 105 ust. 2 w odniesieniu do transkrypcji Kierownik Urzędu Stanu cywilnego w Śremie zobowiązana była do wydania każdorazowo po dokonaniu powyższych czynności odpis zupełny wnioskowanego aktu stanu cywilnego. Podstawę do wydania końcowego – jednego zupełnego odpisu aktu stanu cywilnego stanowi dla Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie pismo Wojewody Wielkopolskiego z 25 lutego 2015 r, Nr SO-IX.6234.24.2015.2, zgodnie z którym, jeśli osoba wystąpi z jednym wnioskiem zawierającym kilka żądań, tzn. dokonania transkrypcji z uzupełnieniem i sprostowaniem nie ma przeszkód, by wydać wnioskodawcy jeden odpis zupełny potwierdzający wszystkie czynności. Wnioskodawcy potwierdzili odbiór po jednym zupełnym odpisie aktu stanu cywilnego. Opłaty skarbowe pobrano zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹¹⁵. Czynność uznaje się za wykonaną prawidłowo, zgodnie z wytycznymi ustawodawcy i organu nadzoru.

Dowód: Zał. Nr 1.USC

- w sprawie o numerze: PSOUSC.5353.1.2016.NPA (z jednoczesnym numerem: PSOUSC.5352.2.2016.NPA), która dotyczyła przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji aktu zgonu na druku wielojęzycznym, podczas przenoszenia treści

¹¹⁴ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10), [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064);

zagranicznego dokumentu, w polskim akcie zgonu pojawiła się niezgodność, w miejscu stanu cywilny znajduje się wpis „wdowa”, którego nie ma w oryginalnym dokumencie¹¹⁶. Podczas dokonywania transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do polskiego rejestru stanu cywilnego należy stosować wytyczne zawarte w art. 104 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego¹¹⁷. Zastępca Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Śremie, która dokonywała, ww. czynności, złożyła wyjaśnienie w danej sprawie, zgodnie z którą podczas dokonywania transkrypcji aktu zgonu, stan cywilny „wdowa” został zaciągnięty z bazy PESEL.

Projekt wystąpienia pokontrolnego sporządzono w dwóch egzemplarzach.

Kontrolujący

Inspektor wojewódzki

Agnieszka Braciszewska
06.11.2017 r.

Kierownik komórki ds. kontroli

Dyrektor
Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

Grzegorz Wojtasz

¹¹⁵ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628), cz. II kol. 2 ust. 1 pkt 6 i 10, [w:] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 2064);

¹¹⁶ Ibidem, art. 104 ust. 2;

¹¹⁷ Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.